2016 YILINDA KULLANILACAK OLAN YASAL DEFTERLERİN TASDİKİ

2016 yılında kullanılacak olan tasdike tabi yasal defterler, tasdik zamanları ve tasdik şekilleri ile e-defter tutma mecburiyeti getirilen mükelleflerin yasal defterlerin tasdiki karşısındaki durumları bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

1- Ticaret Sicil Tasdiknamesi Alma Zorunluluğu

Ticaret Siciline kayıtlı bulunan şirketlerin ticari defterlerinin notere tasdikleri sırasında, T.T.K.'nun 64. Maddesi ve Ticaret Sicil Yönetmeliği'nin 16. Maddesi uyarınca Ticaret Sicil Müdürlüklerinden alacağı **Ticaret Sicil Tasdiknamesi'nin** notere ibrazı gerekmektedir.

Ticaret Sicil Yönetmeliği'nin 16/6 maddesinde yer alan açıklamalara göre, Sicil tasdiknamesinde yer alan bilgilerde bir değişiklik olmadığı veya yenisi düzenlenmediği sürece eski sicil tasdiknamesinin **geçerli olacağı**, daha önceki yıllarda alınan sicil tasdiknamelerinin ilgili maddede belirtilen şartları sağlaması durumunda eski tarihli belgelerin de notere ibrazının yeterli olacağı belirtilmiştir.

2- Türk Ticaret Kanununa Göre Fiziki Ortamda Tutulacak Defterlerin Tasdiki

	Açılış Onay Zamanı	Kapanış Onay Zamanı
Yevmiye Defteri	Faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar noter tasdiki. **(31.12.2015 tarihine kadar)**	İzleyen faaliyet döneminin altıncı ayının sonuna kadar. **(30.06.2016 tarihine kadar)**
Defter-i Kebir	Faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar noter tasdiki. **(31.12.2015 tarihine kadar)**	Yok
Envanter Defteri	Faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar noter tasdiki. **(31.12.2015 tarihine kadar)**	Yok
Yönetim Kurulu Karar Defteri veya Müdürler Kurulu Karar Defteri	Faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar noter tasdiki. **(31.12.2015 tarihine kadar)**	İzleyen faaliyet döneminin birinci ayının sonuna kadar. **(31.01.2016 tarihine kadar)**
Pay Defteri	Yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla izleyen faaliyet dönemlerinde açılış onayı yapılmaksızın kullanılabilecektir.	Yok
Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri	Yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla izleyen faaliyet dönemlerinde açılış onayı yapılmaksızın kullanılabilecektir.	Yok

- ✓ Onaya tabi defterlerin hesap dönemi içinde dolması sebebiyle veya başka sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce açılış onayı yaptırmak **zorundadırlar.**

- ✓ Yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ile yönetim kurulu/müdürler kurulu karar defterinin açılış onaylarının her hesap dönemi için yapılması **zorunludur.**

Onay Yenileme (Ara Tasdik)

Vergi Usul Kanunu'nun 222. Maddesinde, *"Defterlerini ertesi yılda da kullanmak isteyenler Ocak ayı, hesap dönemleri Maliye Bakanlığınca tespit edilenler bu dönemin ilk ayı içinde tasdiki yeniletmeye mecburdurlar."* ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki kanun maddesine istinaden; 2015 yılında kullanılan, Yevmiye Defteri, Envanter Defteri, Defteri kebir ve Yönetim Kurulu Karar Defterleri yeterli yaprakları bulunması halinde yeni hesap döneminin ilk ayı içerisinde (31.01.2016 tarihine kadar) onay yenilemek suretiyle kullanılmaya devam edilebilir.

Ticari Defter Tebliği'nin 17. Maddesinde açıklandığı üzere;

Kapanış onayına tabi olan **"Yevmiye Defteri"** ve **"Anonim Şirketlerce tutulan Yönetim Kurulu Karar Defterlerinin"** ara tasdik yapılmasından önce kapanış onaylarının yaptırılmış olması gerekmektedir.

3- Elektronik Defter Tutan Mükellefler İçin Defter Tasdik Süreci

Elektronik ortamda tutulan defterler açısından açılış ve kapanış onayları aranmayacaktır; ancak hesap dönemi veya takvim yılı içerisinde elektronik defter tutmaya başlayanlar, **başladıkları tarihi izleyen bir aylık süre içerisinde** eski defterlerine kapanış tasdiki yaptıracaklardır.

Ancak E- defter tutan mükellefler; Yevmiye ve Defteri Kebir defterleri dışında, tutmak zorunda oldukları defterleri kağıt ortamında tasdik ettirmek ve tutmak **zorundadırlar.**

Elektronik defter uygulamasında ise Açılış veya Kapanış Noter tasdiki uygulaması bulunmamaktadır. Elektronik defter tutma sürecinde hesap döneminin ilk ayının beratının alınması açılış onayı, son ayının beratının alınması ise kapanış onayı yerine geçer.

4- Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanununa Göre Defterlerin Tasdik Zamanı

Vergi Usul Kanunu'nun Tasdike Tabi Defterler başlıklı 220. maddesi ile Türk Ticaret Kanunu'nun Defter Tutma Yükümlülüğüne ilişkin 64. maddesinde tasdike tabi yasal defterler düzenlenmiştir.

213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU
MADDE 221-

Tasdik Zamanı

Vergi Usul Kanunu'nun 221. maddesinde yasal defterlerin tasdik zamanı aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir.

1. *Öteden beri işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda;*
2. *Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;*
3. *Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muaflıktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;*
4. *Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya çeşitli sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce.*

6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU
I – Defter tutma yükümlülüğü
MADDE 64-

1. *Her tacir, ticari defterleri tutmak ve defterlerinde, ticari işlemleriyle ticari işletmesinin iktisadi ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini ve her hesap dönemi içinde elde edilen neticeleri, bu Kanuna göre açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorundadır. Defterler, üçüncü kişi uzmanlara, makul bir süre içinde yapacakları incelemede işletmenin faaliyetleri ve finansal durumu hakkında fikir verebilecek şekilde tutulur. İşletme faaliyetlerinin oluşumu ve gelişmesi defterlerden izlenebilmelidir.*
2. *Tacir, işletmesiyle ilgili olarak gönderilmiş bulunan her türlü belgenin, fotokopi, karbonlu kopya, mikrofiş, bilgisayar kaydı veya benzer şekildeki bir kopyasını, yazılı, görsel veya elektronik ortamda saklamakla yükümlüdür.*
3. *Fiziki ortamda tutulan yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defteri ile dördüncü fıkrada sayılan defterlerin açılış onayları, kuruluş sırasında ve kullanılmaya başlanmadan önce noter tarafından yapılır. Bu defterlerin izleyen faaliyet dönemlerindeki açılış onayları, defterlerin kullanılacağı faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar notere yaptırılır. Pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla izleyen faaliyet dönemlerinde de açılış onayı yaptırılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir. Yevmiye defterinin kapanış onayı, izleyen faaliyet döneminin altıncı ayının sonuna kadar, yönetim kurulu karar defterinin kapanış onayı ise izleyen faaliyet döneminin birinci ayının sonuna kadar notere yaptırılır. Ticaret şirketlerinin ticaret siciline*

tescili sırasında defterlerin açılışı ticaret sicili müdürlükleri tarafından da onaylanabilir. Açılış onayının noter tarafından yapıldığı hâllerde noter, ticaret sicili tasdiknamesini aramak zorundadır. Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması hâlinde bu defterlerin açılışlarında ve yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defterinin kapanışında noter onayı aranmaz. Fiziki ortamda veya elektronik ortamda tutulan ticari defterlerin nasıl tutulacağı, defterlere kayıt zamanı, onay yenileme ile açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esasları Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken çıkarılan tebliğle belirlenir.

4. *Pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defteri gibi işletmenin muhasebesiyle ilgili olmayan defterler de ticari defterlerdir.*

5. *Bu Kanuna tabi gerçek ve tüzel kişiler, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanunun 175 inci ve mükerrer 257 nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorundadır. Bu Kanunun defter tutma, envanter, mali tabloların düzenlenmesi, aktifleştirme, karşılıklar, hesaplar, değerleme, saklama ve ibraz hükümleri 213 sayılı Kanun ile diğer vergi kanunlarının aynı hususları düzenleyen hükümlerinin uygulanmasına, vergi kanunlarına uygun olarak vergi matrahının tespit edilmesine ve buna yönelik mali tabloların hazırlanmasına engel teşkil etmez.*

Saygılarımızla,